

What to expect after your COVID-19 vaccination:
Advice for children and young people - Tigrinya

ክታቦት-

ኮቪድ-19

እንታይ ትጽባዩ

**ንቆልዑን መንእሰያትን ዝምልከት
መደብ ክታቦት**

ተወሳኺ ሓበሬታ ኣብ

www.nidirect.gov.uk/covid-vaccine

አገልግሎት ጥዕና ንኹሎም
ነዚ ክታበት ክወስድዎ
ዝግብኡም ቆልዑን ንኣሸቱ
መንእሰያትን ክታበት
ኮቪድ-19 ይህብ ኣሎ።

እዚ ንሸቶይ ናይ መሓበሪ
ወረቐት እዚ ነዚ ክታበት ምስ
ወሰድኩም እንታይ ክትጽበዩ
ከምዘለኩም ዝሕብር እዩ።

እቶም ጎድናዊ ሳዕቤናት እንታይ እዮም፡

ከም ኩሎም መድሃኒታት፡ ክታበታት ጎድናዊ ሳዕቤናት ከኸትሉ ይኸእሉ እዮም። መብዛሕትኦም ፈኮስትን ንሓዲር እዋን ዝጸንሑን እዮም፡ ንኹሉ ሰብ ግና ዘጋጥምዎ ኣይኮነን። እቶም ፍሉጣት ዝኾኑ ጎድናዊ ሳዕቤናት ሓደ ዓይነት ኮይኖም ከምኡውን ንሓደ ወይ ክልተ መዓልታት ይጸንሑ። ነቲ ካልኣይ መጠን ክታበት ናይ ክታበት Pfizer ምስ ወሰድክሞ ዝያዳ እቲ ቀዳማይ ጎድናዊ ሳዕቤን የኸትል።

እቶም ፍሉጣት ጎድናዊ ሳዕቤናት ኣብ ቀዳማይ ወይ ካልኣይ ምዓልቲ ዝረኣዩ እዞም ዝስዕቡ እዮም፡-

- ስምዒት ቃንዛ፡ ኣብቲ ዝተኸተብካሉ ከባቢ ናይ ኢድ ስምዒት ክብድብድ ምባል ከምኡውን ጸገም ምንቅስቓስ ኢድ
- ስምዒት ድኻም
- ሕማም ርእሲ፡ ቃንዛን ገብገብታን

ንሓደ ወይ ክልተ መዓልቲ ዝኸጸል ጉንፋዕ ዝመስል ምልክታት ምንቅጥቃጥን ገብገብታን ዘጠቓለለ ምህላው። እንተኾነግን፡ ልዑል ረስኒ ኣካላት* ምህላው ሕማም ኮቪድ-19 ወይ ካልእ ረኽሲ ከምዘለካ የመልክት (ነዚ ዝምልከት ምኽሪ ኣብ ገጽ 6 ተወከስ)።

ግቡእ ዝኾነ ዓቕን መጠን ፈውሲ ቃንዛ ፓራሲታሞል የዕረፍኩም ብምውሳድ (ነቲ ኣብ ናይ ሓበሬታ ወረቐት ተጠቂሱ ዘሎ መምርሒ ብምኽታል) ጽቡቕ ንኸስምዓኩም ወይ ኩነታትኩም ንኸመሓየሽ ይሕግዝ።

ካልእ ዘይልሙድ ጎድናዊ ሳዕቤን ድማ ምሕባጥ ጽክታት ኣብ ትሽትሽ ወይ ኣብ ክሳድ ኣብ ሓደ ወገን ናይቲ ዝተኸተብካሉ ቦታ ከጋጥም ይኸእል። እዚ ኣስታት 10 መዓልታት ኣቢሉ ክጸንሕ ይኸእል፡ ካብኡ ንላዕሊ ምስ ዝጸንሕ ግና ናብ ሓኪምኩም ተራኣዩ።

ብዛዕባ ጎድናዊ ሳዕቤናት ስክፍታ ምስ ዝህልወኩም ክትገብርዎም ዝግብኡኩም

እዞም ምልክታት እዚኡም ካብ ሓደ ሰሙን ዝሓጽር ግዜ ክጸንሑ ይኽእሉ። እቶም ዝረኣይኹም ምልክታት እናበርትዑ ዝኹዱ ምስ ዝመስልኹም ወይ ዝኾነ ስክፍታ ምስ ዝህልወኩም፡ናብ ሃገራዊ ኣገልግሎት ጥዕና 111 ደዉሉ። ካብ ሓኪም ወይ ካብ ኣላዪ ሕሙማት ምኽሪ ምስ ዘድልዩኩም፡ ብዝዕባ ዝወሰድኩም ክታበት ከምዝገርኩም ኣረጋግጹ (ነቲ ናይ ክታበት ካርድ ድማ ኣርእይዎም) ስለዚ ንሳቶም ብግቡእ ክምርምሩኹም ይኽእሉ።

ብተወሳኺውን እትጥርጥሩዎም ጎድናዊ ሳዕቤናት ናይ ክታበትን መድሃኒታትን በታ ብጫ ናይ መሓብሪ ካርድ ጸብጸብ ከተቕርቡ ትኽእሉ።

coronavirus-yellowcard.mhra.gov.uk.

coronavirus-yellowcard.mhra.gov.uk

ካልኣት ኣዝዮም ብርቱዓት ጎድናዊ ሳዕቤናት ኣለዉዎ።

ኣብዚ ቀረባ ግዜ፡ ተርእዮ ነድሪ ልቢ (ነድሪ ጫዋዳ ልቢ (myocarditis) ወይ ነድሪ ሽፋን ልቢ (pericarditis) ዝተባህሉ) ድሕሪ ክታበት ኮቪድ-19 ተገሊጾም ኣለዉ።

እዚ ተርእዮታት እዚ ኣውራ ኣብቶም ንኣሸቱ መንእሰያት ደቂ ተባዕትዮ ድሕሪ ቁርብ መዓልታት ክታበት ዘጋጠሙ ጉዳያት እዮም። ዝበዘሉ ካብዘም ሰባት እዚኦም ቀልጢፎም ዝሓውዩ ኮይኖም ከምኡውን ምስ ኣዕረፉን ቅልል ዝበለ ሕክምናዊ ክንክን ምስ ተገብረሎምን ኩነታት ጥዕንኦም ተማሓይኹ። ካብዘም ዝስዕቡ ገለ ተርእዮታት ልዕሊ 4 መዓልታት ከምኡውን ኣብ ውሽጢ 28 መዓልታት ድሕሪ ክታበት ምስ ዝርኣይኹም ብቐልጡፍ ሕክምናዊ ምኽሪ ካብ ሓፈሻዊ ሓኪምኩም ወይ ክፍሊ ህጹጽ ረድኤት ክትሓቱ ኣለኩም።

- ቃንዛ ኣፍልቢ
- ሕጽረት እስትንፋስ፡ ቃንዛ ኣፍልቢ፡ ሕበጥ እግሪ
- ስምዒት ቅልጡፍ ህርመት ልቢ፡

ኮቪድ-19 ካብቲ ክታበታት ክሕዘኒ ይኽእል'ዩ፡

ካብቲ ክታበት ሕማም ኮቪድ-19 ክሕዘኩም ኣይክእልን እዩ እንተኾነ ግን ከይተረድኡኩም ብኻልእ መኻንያት ሕማም ኮቪድ-19 ተታሒዝኩም ክትኮኑ ትኽእሉ እቲ ምልክታት ድማ ድሕሪ ቆጶራ መዓልቲ ክታበት ክርኣ ይኽእል። እቶም ኣዝዮም ኣገደስቲ ምልክታት ናይ ኮቪድ-19 ኣብ ቀረባ እዋን ምጅማር ናይዞም ዝስዕቡ እዮ፡

- ሓድሽ ቀጻሊ ዝኾነ ሰዓል
- ልዑል ረስኒ ኣካላት
- ምጥፋእ፡ ወይ ምቕያር፡ ኣብ ግቡእ ስምዒት ናይ ምስትምቓር ወይ ምሽታት ዘይምኽኣል (anosmia)።

ዋላእኪ ኣብ ውሽጢ ሓደ መዓልቲ ወይ ክልተ መዓልታት ኣብ ግዜ ክታበት ረስኒ ናይ ኣካላት ዝርኣ እንተኾነ፡ ዝኾነ ካልእ ምልክታት ሕማም ኮቪድ-19 ምስ ዝህልወኩም ወይ ረስኒ ኣካላትኩም ንዝነውሐ ግዜ ምስ ዝጸንሕ፡ ኣብ ገዛኹም ጽንሑ ወይ መርመራ ክግበረልኩም ቆጶራ ሓተ።

ካብዚ እንታይ ትጽብዩ

ክታብት ምስ ተኸተብኩም፡ ናይ ክታብት መዝገብ ዘለዎ ካርድ ክወሃብኩም እዩ። ድሕሪ 8 ወይ 12 ሰሙናት እቲ ካልኣይ መጠን ክታብት ክትወሃቡ ኢኹም።

ብዛዕባ እቲ ካልኣይ መጠን ክታብት ድማ ኣብቲ ግቡእ ዝኾነ ግዜ፡ ንዓኹም ዝበለጸን ነዊሕ ግዜ ዝጸንሕን ናይ ምክልኻል ብቕዓት መታን ክህልወኩም ዝሕግዝ ምኽሪ ክትወሃቡ ኢኹም።

ነቲ ናይ ክታብት ካርድኹም ብጥንቃቄ ሓዘዎ። እዚ ናይ መጀመርታ እትወስድዎ ዘለኹም ክታብት እንተድኣኮይኑ፡ ነቲ ካልኣይ ክታብት ንክትወስዱ ቆጻራ ምሓዝ ኣይትረስዑ።

ኣብ ግዜ ቆጻራኹም ኣብ ጽቡቕ ኩነታት ምስዘይትህልዉ

ሓሚምኩም ምስ እትህልዉ፡ ክሰብ እትሓውዩ ነቲ ክታብት ክይወሰድኩም ክትጽብዩ ዝበለጸ እዩ።

ንስኹም ባይንኹም ተነጻልኩም ምስ እትህልዉ፡ ናይ ኮቪድ-19 መርመራ ትጽብዩ ምስ እትህልዉ ወይ ኣብ ውሽጢ እዘን ዝሓለፉ 4 ሰሙን ቀዳማይ መልክፍቲ ናይ ኮቪድ-19 ዝተረጋገጸልኩም ምስ እትኾኑ፡ ሕማም ኮቪድ-19 ከምዝተለኸፍኩም ምስ ተረጋገጸ 12 ሰሙናት ወይ ኣብ ዝለዓለ ናይ ሕማም ሓደጋ ምስ እትህልዉ ድማ 4 ሰሙናት ክትጽብዩ ኢኹም።

እቲ ክታብት ይከላኸለለይዶ፡

እቲ ዝወሰድኩም ክታብት ናይ ኮቪድ-19፡ ተኸእሎ ስቓይ ናይ ሕማም ኮቪድ-19 ክንክዮ ይኸእል።

ብዓለም ደረጃ ሚሊዮናት ዓቕን ናይዚ ክታብታት ተዋሂቡ ኣሎ። እቲ ክታብት ኣብ ቆልዑን ንኣሸቱ መንእሰያትን ኣዞዩ ኣድማዒ እዩ።

አካላትኩም ካብቲ ክታበት ናይ ተጻዋርነት ብቕዓት ንኸጥሪ ዉሑዳት ሰሙናት ክድልዮ ይኸእል። ከም ኩሎም መድሃኒታት፡ ዝኸነ ክታበትውን ሙሉእ ብምሉእ ኣድማዒ ኣይከውንን፡ ስለዚ ረኽሲ ንምክልኻል ነቶም ተዋሂቦም ዘለዉ ጥንቃቕታት ብቕጻሊ ምክትታል ኣገዳሲ እዩ።

ገለ ሰባት ተኸቲቦም እንክለዉ ሕማም ኮቪድ-19 ኸሕዞም ይኸእል እዩ፡ እንተኾነግን እቲ ሕማም ከቢድ ኣይከውንን።

ክታበት ምስ ወሰድኩም ክትገብርዎም ዝግበኣኩም ነገራት

እቲ ክታበት ናይ ኮቪድ-19 ረኽሲ ከማሓለፈፈልኩም ኣይክእልን እዩ፡ ብርቱዕ ሕማም ናይ ምሕማም ዕድል ድማ ይንክዮልኩም። ስለዚ ነቶም ኣብ ቀረባ እዋን ዝተዋህቡ መምርሒታት ምኸታል ምቕጻል ኣገዳሲ እዩ። ክታበት ምስ ተኸተብኩም ናብ ቤት ትምህርቲ፡ ናብ ኮሌጅ፡ ወይ ስራሕ ክትከዱ ትኸእሉ።

ንነፍስኹም፡ ስድራቤትኩም፡ ኣዕርኽትኹም፡ ከምኡውን መሳርሕትኹም ካብቲ ሕማም ንምክልኻል ሕጂውን ነዞም ዝስዕቡ መምርሒታት ተኸተልዎም፡-

- ማሕበራዊ ርሕቀት ሓልዉ
- መሸፈኒ ኣፍን ኣፍንጫን (ማስክ) ግበሩ
- ኣእዳውኩም ብጥንቃቕን ብቕጻልን ተሓጸቡ
- ጽሩይ ኣዩር ንኸህሉ መሳኹቲ ምኸፋት
- ነቶም ዘለዉ እዋናውያን መምርሒታት ኣብዚ ዝስዕብ ነቕጥ መርበብ ሓበሬታ ተኸተሉ፡

www.nidirect.gov.uk/coronavirus

ኮቪድ-19 ብኸመይ ከምዝዘርጋኡ

ኮቪድ-19 በቶም ካብ ኣፍን ኣፍንጫን ዝወጹ ነጠብጠባት፡ ብፍላይድማ ኣብ ግዜ ምዝራብን ምስዓልን ዝወጹ ኣቢሉ ይዘርጋኡ። ብተወሳኺ ምስቶም ዝተበከሉ ነገራት ወይድማ ገጻት ምስተተናኸፍኩም፡ ዓይኒ፡ ኣፍንጫ፡ ኣፍ፡ ብምትንኸፍ ክውሰዱ ይኸእሉ።

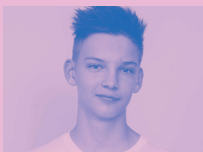
ተወሳኺ ሓበሬታ

ብኸብረትኩም ንዝያዳ ዝርዝራዊ ሓበሬታ ብዘዕበ ክታበትኩምን፡ ከጋጥሙ ዝኸእሉ ጎድናዊ ሳዕቤናትን ዘጠቓልሉ ነታ ናይ ፍርያት ናይ ሓበሬታ ወረቐት ናይ ኮሮናቫይረስ ብጫ ካርድ ደሊኹም ብምርካብ ኣንብቡ።

ከምኡ'ውን ናይ ዝተጠርጠረ ጎድናዊ ሳዕቤን ናብቲ መርበብ ሓበሬታ ወይ ነቲ Yellow Card ኣፕ ብምውራድ ጸብጸብ ክትህቡ ትኸእሉ።

ካብዚ ዝስዕብ ነቕጥ መርበብ ሓበሬታውን ተወሳኺ ሓበሬታ ክትረኽቡ ትኸእሉ።

www.nidirect.gov.uk/coronavirus

ሓበሬታታት ኣብ ግዜ ሕትመት ክእረሙ ይኸእሉ። ናይ ዝተሓደሰ ክፍሊ ናይዞ ወረቐት ከምኡ'ውን ኣማራጺታት ንምርካብ ናብ መርበብ ሓበሬታ PHA ይበጽሑ www.publichealth.hscni.net

© መሰል ዋንነት ክራውን 2021 (Crown copyright 2021)

እዚ ሓበሬታ እዚ ብመሰረቱ ብህዝባዊ ክፍሊ ክንክን ጥዕና ዓዲ ኣንግሊዝ ዝማዕበል ኮይኑ ከምኡ'ውን ኣብ ትሕቲ ሕጋዊ መንግስታዊ ፍቓድ v3.0 ኣብ ግብረ ዝወዓለ እዩ።

Public Health Agency
12-22 Linenhall Street, Belfast BT2 8BS.
Tel: 0300 555 0114 (local rate).
www.publichealth.hscni.net

